

REPUBLIC OF SOMALILAND

Wasaaradda Horumarinta

Maaliyadda

Wareegtada Diyaarinta Miisaaniyadda Sanadka 2021-ka

Tusmada Wareegtada

1. Hordhac.....	2
2. Xaalada Dhaqaalaha Guud ee Somaliland 2020-ga	2
3. Odoraska Dakhliga ee 2021-ka	3
4. Siyaasada Miisaaniyadda 2021-ka.....	4
4.1 Mudnaanta Wadaagayaasha	4
4.2 Kaydka ku-talo galka Dhacdooyinka lama filaanka	5
4.3 Maamul daadajinta	5
4.4 Joojinta illegal fees.....	6
4.5 Xidhiidhka ka dhexeeya Miisaaniyad sanadeedka iyo Qorshaha horimarinta Guud ee Qaranka	6
4.6 Xadaynta kharashka Hawl-socodsiinta (Budget Ceiling)	7
4.7 Qorshaha Mashaariicda Miisaaniyadda 2021-ka.....	7
4.8 Siyaasadda Shaqaalaysiinta Miisaaniyadda 2021-ka.....	7
5 Siyaasada Hagayaasha Miisaaniyadda	8
5.1 Diyaarinta iyo soo Gudbinta Miisaaniyadda 2021-ka.....	8
5.2 Foomamka soo Gudbinta Miisaaniyadda.....	8
5.3 Soo galinta Miisaaniyadda System-ka SLFMIS	9
5.4 Madax-xigeenka kharashka Gaarkaa.....	9
6.0 Soo gudbinta faah-faahinta Madax xigeenada hoos ku xusan	9
7.0 Jadwal hawleedka Diyaarinta iyo soo gudbinta Miisaaniyadda 2021-ka.....	Error! Bookmark not defined.
8. Gebo gebo.....	Error! Bookmark not defined.

Xafiiska Wasiirka

Ref: WM/02/08-01/ 1468 /2020
30/7/2020

Date:

Ku: Dhamaan Wasaaraddaha iyo Hay'adaha Dawliga ah	Hargeysa
Ku: Dhamaan Taliyayaasha Ciidamada	Hargeysa
Ku: Golaha wakiilada	Hargeysa
Ku: Golaha Guurtida	Hargeysa
Og: Madax-weyne ku xigeenka JSL	Hargeysa
Og: Madaxweynaha JSL	Hargeysa

Ujeedo: Diyaarinta iyo soo gudbinta Miisaaniyadda sanadka 2021

1. Hordhac

Tixraac qodobka **55^{aad}** ee dastuurka JSL iyo qodobka **5^{aad}** ee xeerka Maamulka Maaliyadda iyo isla xisaabtanka **Xeer No. 75/2016** farqadiisa **1^{aad}, 2^{aad} iyo 3^{aad}**, kuwaasi oo dhamantood ka hadlaya Diyaarinta iyo soo gudbinta Miisaaniyadda.

Sidaa awgeed, Wasiirka Wasaaradda Horumarinta Maaliyaddu wuxu halkan idiinku soo gudbinayaa tilmaamaha diyaarinta Miisaaniyadda 2021.

Wasaarad / Hay'ad kastaa waa inay u soo gudbisaa Miisaaniyadeeda oo dhamays tiran Wasaaradda Horumarinta Maaliyadda ugu dambayn **30th August**, isla markaana ku soo hagaajisaa Xafiiska Waaxda Miisaaniyadda iyo Qorshaynta.

2. Xaalada Dhaqaalaha Guud ee Somaliland 2020-Ka

Inkasta oo xaalada dhaqaale ee Somaliland sare u socotay sanadihii la soo dhaafay, hadana sanadka 2020-ka oo odoraskiisa lagu saleeyay koradhka dhaqaale ee sanadihii ka horeeyay waxa saamayn ku yeeshay xaaladiisa dhaqaale cudurka safmarka ah ee Covid-19.

Wuxu saameeyay oo hoos u dhac ku yimid dhamaan xidhiihadii Ganacsi ee Somaliland la lahayd Caalamka intiisa kale sida:

- Dhoofinta iyo soo dejinta,
- lacagta Qurba jooga Reer Somaliland u soo diraan eheladooda,
- isu socodka Cirka iyo Dhulka,
- Mashaariicdii horumarineed ee Beesha Caalamku ka fulin jirtay Somaliland,
- Joojintii soo dejinta qaaddka,
- Cashuur dhimiddii loo sameeyay Raashinka Daruuriyaadka ah,
- Xaaladda Siyaasadeed ee Ethopia oo isbadal ka muuqdo,
- Cashuur dhimiddii loo sameeyay Qalabka Caafimaadka.

Waxa kale oo isna saamayn ku yeeshay wax soo saarkii guud ee dalka Ayax baahsan oo ku habsaday dhamaan dhul daaqsimedkii iyo dhul beereedkii, taas oo sababtay sare u kaca cuntada iyo khudaarta ilaa haddana laga dareemayo Suuqyada Somaliland.

Hadaba, Wasaaradda Horumarinta Maaliyaddu iyadoo isha ku haysa saamaynta dhaqaale ee ay ku yeelanayaan arrimahaa kor ku xusani dakhligii ay ku talo gashay, waxay xadiday kharash galkii Dowladda iyadoo hakisay Dhamaan Madax xigeenadii aan daruuriga ahayn isla markaana dib u dhigtay qaar ka mid ah Mashaariicdii horumarinta, waxay tixgalisay Mushaharka Ciidamada iyo Shaqaalaha Dowladda, kharashka hawl socodsiinta ee aan laga maarmi Karin sida Raashinka Ciidamada, Kharashka Cusbitaalada iyo Guud ahaan adeega bulshada.

Dhamaan arimahaa kor ku xusani waxay keeneen in dakhligii dowladu filaysay ka yaraado lix billoodkii la soo dhaafay **10%** una dhiganta (**\$14.6 milyan**) intii la filayay/yoolku ahaa, taas bedelkeeda waxay Wasaaradda horumarinta Maaliyaddu dabooshay dhamaan hoos u dhacaa ku yimid dakhliga iyadoo yaraysay kharash galka intaa in le'eg si aanay u dhicin in dowladdu gasho kharash dheeraada (Over Expenditure)

3. Odorska Dakhliga ee 2021-ka

Wasaaradda horumarinta Maaliyaddu iyadoo ka duulaysa xaaladda dhabata ah ee Miisaaniyadda lixbilloodka hore ee 2020-ka , waxay dib u eegis ku samaysay dakhliga la fili karo dhamaadka sanadkan kaasi oo **10%** ka hoosayn doona dakhligii ku talo galka ahaa.

Hadaba, iyadoo laga duulayo xaalada dhaqaale ee lixdha bilood ee hore ee sanadkan iyo guud ahaan xaaladaha saamaynta dhaqaale inagu keeneen, waxa odorska sanadka 2021 la filayaa inuu ku dhawaado kii sanadka 2020.

4. Siyaasada Miisaaniyadda 2021.

4.1 Mudnaanta Wadaagayaasha

Gudidda siyaasada Miisaaniyadda Qaranku iyagoo raacaya Qorshaha guud ee qaranka ee shanta sano ee soo socda (National Development plan 2) iyo wadaagayaashii mudnaanta la siiyay Miisaaniyadii 2020-ka, waxay gudidda siyaasadda Miisaaniyaddu Mudnaanta siiyeen sanad Miisaaniyadeedka 2021-ka wadaagayaashan hoos ku xusan.

Pillar (Tiir)	Sector (Wadaage)
1	Doorashooyinka
	Amniga (gaar police-ka)
	Maamulka
	Maamul daadejinta
	Arrimaha Dibeda
	Dibuhabaynta Maamulka (Reforms)
2	Tamarta iyo Macdanta
	Biyaha
	Wadooyinka
	Isgaadhsiinta
3	Kaabayaasha Dhaqaalaha
	Qoraalaha

3	Arrimaha Bulshada	Waxbarashada
		Caafimaadka
4	Waxsoo-saarka	Beeraha
		Xoolaha
		Kalluumaysiga
		Wershadaha
5	Deegaanka	Ilaalinta deegaanka iyo Duurjoogta

Sidoo kale, Dowladdu waxay go'aansatay in wadaagayaashaa mudnaanta la siisay ay yeeshaan bartilmaameedyo cad, kaasoo ku qeexnaan doona qoondaynta kharashaadka loo astayn doono.

4.2 Kaydka ku-talo galinka Dhacdooyinka lama filaanka ah

Sida uu dhigayo xeerka Maamulka Maaliyaddu, waxa jiri doona kayd loogu talo galay Dhacdooyinka lama filaanka ah (*Contingency fund*), ee yimaada Sanad Miisaaniyadeedka Gudahiisa kaas oo Dowladdu samaysay sanadkii 2020-ka, laguna bixin doono hawlaha gurmadka degdega ah. Sidaa awgeed waxa sanad Miisaaniyadeedka 2021-ka Dowladdu kordhin doontaa qoondada loogu talo galay la tacaalida dhacdooyinka lama filaanka.

4.3 Maamul daadajinta

Wasaaradda horumarinta Maaliyaddu iyadoo garowsan ahmiyada ay leedahay Maamule daadjintu, isla markaan tixgalin gaara siinaysa in adeegyada aasaasiga ahi wada gaadhaan dhamaan gobolada iyo degmooyinka, waxay sanadka 2021-ka si dhamaystiran u siin doontaa kabkii Dowladaha hoose ee ahaa 12.5%.

Waxana loo isticmaali doonaa dhinaca horumarinta (Development projects).

4.4 Joojinta qaadida lacagaha aan sharciga ahayn

Waxa jirta in qaar ka mid ah Wasaaraddaha /Hay'adaha Dowladdu ka qaadan dadweynaha ay adeega u qabanayaan lacago aan ku dhicin qasnadda dowladda isla markaan aan sharci jidayn, sidaa awgeed laga bilaabo sanad Miisaaniyadeedka 2021-ka, waxa reebban in wasaarad ama hay'ad Dowladeed qaaddo lacag aan sharcigu u jidayn (illegal fees).

4.5 Xidhiidhka ka dhexeeyaa Miisaaniyad sanadeedka iyo Qorshaha horimarinta Guud ee Qaranka

1. Dowladdu waxay dejisay hiigsiga Mashaariicda Horumarinta qaranka ee Shanta sano, kuna qeexan qorshaha guud ee horumarinta Qaranka,
2. Wasaarad/Hay'ad waliba waa inay si cad u qeexdaa siday u isticmaalayso kharashaadka Miisaaniyadda Dowladda Dhexe iyo meeshay ku bixinayso si ay u gaadho Natijjadii laga doonayo Wadaagaha (Sector) ay ka tirsantahay.
3. Wasaarad/Hay'ad waliba waa inay ka doorato Qorshaha Horimarinta Qaranka Himilooyinka iyo Qorshayaasha ay doonayso inay fuliso ee la xidhiidha Wadaagaha ay ka tirsan tahay isla markaana u liisgarayso una kala horaysiiso siday u kala mudan yihiin.
4. Wasaarad/Hay'ad waliba waxay ka tirsantahay Wadaage ama qayb (Sector) waxaana jira **II Wadaage (Sectors)**.
5. Waxa muhiim ah in Wasaarad/Hay'ad waliba ogaato ama garan karto Sector-ka/Wadaagaha ay ka tirsan tahay iyo ujeedooyinka ama hadafka laga doonayo inuu gaadho sector/Wadaage kasta kaasoo ku xusan Qorshaha Horimarinta Guud ee Qaranka.
6. Waa inay is waafqaan ujeedooyinka gaarka ee Wasaarad/hay'ad waliba ay doonayso inay gaadho sanad miisaaniyadeedka soo socda iyo hadafka laga doonayo inuu gaadho Sector-ka/Wadaagaha ay ka tirsan tahay.
7. Sidoo kale waa in si cad loo qeexaa wixii Mashaariic horimarineed ah, isla markaana la cadeeyaa siday Mashaariicdaasi Xidhiidh ula leeyihiiin Qorshaha Horumarinta Qaranka (NDP2).

4.6 Xadaynta kharashka Hawl socodsiinta (Budget Ceiling)

Iyada oo laga duulayo odoraska dakhliga la filayo 2021-ka, oo ku dhaw ka sanadka 2020-ka, waxa dhamaan Wasaaraddaha iyo Hay'adaha Dowladda lagu wargalinayaa in la dhimay kharashka hawl socodsiinta 5%. Isla markaana kharashkaa la dhimay waxaa wax lagaga qaban doono kharashyo daruuriya oo qaranka ku soo kordhay Miisaaniyadda 2021-ka.

Haseyeeshee, Wasaarad/Hay'ad walba waa inay dib-uhabayn ku samaysaa madaxyada kharashaadka hawl socodsiinta ee Miisaaniyadeeda iyadoo aan dhaafayn qoondayntii sanadkii hore.

4.7 Qorshaha Mashaariicda Miisaaniyadda 2021-ka

Sida aan kor ku soo sheegnay dowladdu waxay dejisay Siyaasadda Miisaaniyadda ee 2021-ka, taasi oo ay qayb ka tahay Mashaariicda mudnaanta la siinayo Miisaaniyadda 2021-ka. Hadaba waa kuwan hoos ku xusan Mashaariicda Mudnaanta la siinayo Miisaaniyadda 2021-ka

1. Mashaariicda Cusub: Mashaariicda cusub ee mudnaanta la siinayo Miisaaniyadda 2021-ka waxaa loo raacayaa soo jeedintii wadaagayaasha Siyaasadda Miisaaniyadda ee ay soo saareen gudida Siyaasadda Miisaaniyaddu.

2. Mashaariicda socota: Waxa jirta Mashaariic socota oo ku jirta Miisaaniyadda 2020-ka, balse la filayo in dhamaystirkoodu u soo wareego Miisaaniyadda 2021-ka. Hadaba, Wasaaraddaha iyo Hay'adaha ay ugu jiraan Mashaariic aan dhamaan sanad Miisaaniyadeedka 2020-ka, kuwaasi oo u soo wareegaya Miisaaniyadda sanadka 2021-ka, waa inay ku soo darsadaan Miisaaniyadda 2021 dhamaystirka Mashaariicdaas.

3. Mashaariicda, Dhismayaasha iyo dhamaan wixii libsi hanti raagta ah waa in la soo raaciyyaa Qiimeyn dhamays-Tiran.

4.8 Siyaasadda Shaqaalaysiinta Miisaaniyadda 2021.

Siyaasadda shaqaalaysiinta Miisaaniyadda 2021-ka waxay mudnaan gaara siinaysaa barnamujka shaqo qaran, Ciidanak nabadgaliyada (police) iyo baahiyaha shaqaale ee ka jira Wasaaraddaha iyo Hay'adaha Dowladda.

5 Siyaasada Hagayaasha Miisaaniyadda

5.1 Diyaarinta iyo soo Gudbinta Miisaaniyadda 2021-ka.

1. Waa in wasaarad/hay'ad waliba soo gudbisaa miisaaniyadeeda ugu dambayn **30th August** idinkoo wixii faahfaahin dheeraada kala xidhiidhi doona Waaxda Miisaaniyadda iyo Qorshaynta.
2. Waa inuu jiraa xidhiidh cad oo ka dhexeeya qorshayaasha aad doonaysaan inaad fulisaan sanad miisaaniyadeedka soo socda iyo qorsha horimarinta Guud ee Qaranka (National Development Plan 2)
3. Waa inay Wasaarad/Hay'ad waliba cadaysaa himilooyinka iyo qorshayaasha ay doonayso inay fuliso iyadoo u liis garayn doonta una kala horaysiinaysa sida ay mudnaanta u kala leeyihii kuna soo buuxinaysa foomka soo gudbinta Miisaaniyadda.
4. Wasaarad/Hay'ad waliba waa inay dib u eegis iyo hubin buuxda ku samaysaa Miisaaniyadeeda ka hor inta ayna u soo gudbin Wasaaradda Horumarinta Maaliyadda.
5. Waa in Wasaarad/Hay'ad waliba Miisaaniydeeda soo galisaa systemka **SLFMIS**-ka, kaas oo lagu tobabari doono isla markaana cidii u baahata caawimo laga caawin doono iyadoo ay iska kaashanayaan Waaxda Miisaaniyadda iyo Waaxda IFMIS-ka

Sidoo kale

5.2 Foomamka soo Gudbinta Miisaaniyadda

Wasaarad/Hay'ad waliba waa inay soo buuxiysaa qaybahan ay ka kooban yihiin foomamka soo gudbinta Miisaaniyaddu, waxaad dhamaan foomamkan ka heli doontaan oo la soo galin doonaa systemka-FMIS-ka

- ❖ Foomka 1: Hadafka Wasaaradda/Hay'ada
- ❖ Foomka 2: soo Gudbinta Miisaaniyadda kooban
- ❖ Foomka 3: Mashaariicda Horimarinta
- ❖ Foomka 4: shaqaalaha
- ❖ Foomka 5: Soo gudbinta Miisaaniyadda oo Faah-Faahsan
- ❖ Foomka 6:Derejo bedelka Shaqaalaha
- ❖ Foomka 7: Wareejinta Shaqaalaha

Foomamkan kor ku xusan ee buuxinta Miisaaniyadda waxa la idiinku soo dirayaa soft copy, sidaa awgeed waxa la idinku adkaynayaa inaad sida ugu dhakhsaha badan Xafiiska Waaxda Miisaaniyadda iyo qorshaynta ugu soo gudbisaa Emial lada la idiinku soo dirayo.

5.3 Soo galinta Miisaaniyadda System-ka SLFMIS

1. Waxa Wasaarad/Hay'ad walba laga rabaa inay Miisaaniyadeeda 2021 soo galiso System-ka SLFMIS-ka
2. Waxa Wasaaradda Horumarinta Maaliyaddu u soo galinaysaa Wasaarad/Hay'ad walba Miisaaniyadoodii oo xadysan/ qoondaysan (Budget ceiling) System-ka SLFMIS. Sidaa awgeed, waxa la idiinka baahan yahay in lacagta guud ee la idiin qoondeeyay aydan dhaafin, balse aad ku qayb qaybsan kartaan Madax xigeenadiina
3. Hadii ay jiraan Wasaarado/Hay'ado u baahan in laga caawiyoo qaabka ay system-ka u soo gashanayaan Miisaaniyadda waxa idinka caawin doona oo idiin diyaara shaqaalaha Waaxda SLMIS iyo Miisaaniyadda

5.4 Madax-xigeenka kharashka Gaarkaa.

Sida ku cad xeerka maamulka maaliyadda Xeer **Ir. 75/2016** qodobkiisa **10^{aad}** xubintiisa **1^{aad}** iyo **2^{aad}** oo sheegaya in ay Miisaaniyadda ku jiri doonaan kharashaadyo gaar ah oo qarsoodiya, isla markaana loo ogol yahay oo qudha Hay'adaha Armniga.

6.0 Soo gudbinta faah-faahinta Madax xigeenada hoos ku xusan

Waxa dhamaan lagu adkaynayaan Wasaaraddaha iyo Hay'adaha Dowladda ay khusayso in kharashaadkan hoos ku qoran faah-faahintooda iyo qaabka isticmaalkooda soo raaciyaan Miisaaniyadda 2021-ka

No	Madax xigeen	Faah-faahin
1	2211304	Kharashka cusptaalaada
2	2211316	Kh.Safaaradaha iyo qunsuliyadaha
3	2211348	Kharashka aqoonsi raadinta
4	2211368	Lamberka gaadiidka ee dib u sii iibinta
5	2211369	Barnaamujyada Tv-ga
6	2211370	Barnaamujyada idaacada
7	2211395	Kharashka Tv-ga qaranka
8	2640402	Kaalmada Dugsiyada
9	2210714	Tobabarada iyo imtixaanada
10	2211335	Dakhli Ururinta
11	2640431	Xafiiska Qurba jooga

7.0 Jadwal hawleedka Diyaarinta iyo soo gudbinta Miisaaniyadda 2021

Hawlaha	Wakhtiga kama dambaystaa
Wasaaradaha/Hay'aduhu waxay helayaan Wareegtada Miisaaniyadda iyo foomamka Miisaaniyadda	11 th August 2020
Wasaarad/Hay'ad waliba waxay soo celinaysaa odoroska Miisaaniyadda oo dhamaystiran ka hor	30 th August 2020

8. Gebo gebo.

Waxa xusid mudan in doorkan ay Wasaaradda Horumarinta Maaliyadda u qorshaysan tahay in Miisaaniyadda Sanadka 2021-ka oo dhamaystiran loo gudbiyo Golaha Wasiiradda iyo Golaha Sharci Dajinta, wakhtiga Xeerku jideeyey. Sidaas darteed waxa la idin ku adkaynaa in aad si dhakso ah u soo diyaarsataan Miisaaniyadiina, iyadoo ay reebantay in marnaba soo gudbinteedu ay ka dib dhacdo wakhtiga loo asteyay.

Allah mahad leh.

Dr.Sacad Cali Shire

Wasiirka Wasaaradda Horumarinta Maaliyadda.